

DJECJA PLANETA

Broj-Numri 11, godina-viti III, decembar, 2010

PLANETI i fËmive

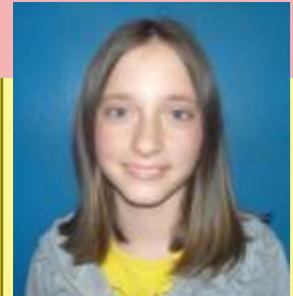

MEDIACIONI SHKOLLOR

Mediacioni sht zgjedha paq sore e konfliktit. N shkoll n ton, ky projekt ka filluar t mbahet q n shkurt t k tij viti. An tar te k tij projekti jan : Nj num ri madh i nx n sve si nga shkolla jon po ashtu edhe nga shkolla „Boshko Strugar“, Arsintar t e interesuar, Prind rit e interesuar dhe p rfaq suesit e komun s, qendr s p rpun sociale dhe policin lokale.
 - Projekti sht iniciativ e grupit joformal „Mediation“ i p rb r nga k to antar :
 - Rita Zadrima - profesoresh e gjuh s angleze,
 - Vesna Popov - profesoresh e m simit klasor
 - Ardit Kovaçi - psikologe
 Q llimi kryesor i k tij i k tij projekti sht q f mij t t'i zgjidhin konfliktet n m nyr paq sore e jo me an t rrahjes.

JEHONA DUGA VIII 6 ref.

VENDLINDJA IME

Aty un linda dhe b ra hapat e para
 Aty un u rrita dhe jetoj,
 T gjitha k to i b ra n Ulqin,
 K tu ku dielli e shk lgen shpirtin tim.

K t vend t vog l,
 E ndriçon bukuria
 Dielli e nxeh , deti e freskon,
 T gjitha i ka ashtu siç e meriton.

Kemi detin pa mbarim,
 Kemi zallin p r sh rim
 Kemi kalan legjendare,
 Jemi vend i vjet r dhe i vog l fare.

Atlanta Haxhibeti VIII-3 ref.

Novina **DJE JA PLANETA** izdaje novinarska radionica o.š. **MARŠAL TITO** uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori.

Urednik **Marko Junkovi**, zamjenik urednika **Muhamed Ukovi**,

lektor **Hidajeta Bakalovi**.

www.djecja-planeta.tk

NATYRA PRAN DETIT

Pran bregut t detit
 E ulur po q ndroj,
 Me syt e mi shigjet
 çdo gj po v zhgoj

R ra sht e nxeh
 vet m se s'm djeg
 deti q kam p rball ,
 A sht i ftoht , vall ?

Qielli rri mbi mua,
 i past r plot kalt rsi,
 N nj k nd t vog l,
 Sh ndrit dielli si flori.

Ja dhe pul bardha,
 ngadal po fluturon,
 N shuplak n time shtrir
 sht e ulur dhe pushon.

Zyliha Ukoshata VIII-3 ref.

BAJRAM

Kurban bajram ili Hadži-bajram, je islamski praznik i jedan od najzna ajnijih islamskih blagdana. Hadži-bajram nastupa 2 mjeseca i deset dana nakon Ramazana, mjeseca posta.

Za vrijeme bajrama roditelji obilato darivaju svoju djecu, ali i djecu svoje rodbine. Tih dana, dok traje bajram, svega ima na pretek: raznovrsna jela, razni slatkiši, razna bezalkoholna pi a, tulumbe, baklave, zaista svega. To je dan radosti za sve muslimane svijeta, ali ini mi se da su djeca tog dana radosni kao nikad, jer im se uglavnom sve njihove dje je želje ispunjavaju. Muslimani bajram do ekuju u svojim domovima, a pre zore odlaze u džamiju da klanjaju sabah-namaz, da bi zatim klanjali bajramske namaz tako e u džamiju. Nakon bajram namaza, onda jedni drugima estitaju bajram. Tog dana neki posje uju mezarje, kao dio islamskog obi aja. Oni koji imaju finansijska sredstva tog dana kolju kurban u ast prisje anja hazreti Ibrahima kada je krenuo da žrtvuje svog sina hazreti Ismaila, ne znaju i da je to ustvari bilo samo jedno iskušenje Ibrahima od strane Allah-a. To su zaista posebni dani, dani sre e radosti i veselja, dani praštanja.

Enes Uković

SLIKARSTVO

Slikarstvo je umjetnost koriš enja boje, sa ciljem da na nekoj površini nacrtaju sliku sa koherentnom cjelinom koja ima svoj smisao.

Teme kojima se bavi slikarstvo mogu se podjeliti u tri kategorije: priroda, ovjek i predmet pomo u kojem on realno djeluje.

Slikarstvo se može klasifikovati na nekoliko žanrova: Mrtva priroda, pejzaž, slikanje životinja, portret, autoportret,...

Mo slika i boje i njihove veze sa realnim svijetom, ine istoriju slikarstva.

KANARINAC

Nau nici su nedavno otkrili da kanarinac ne

samo što prelijepo pjeva i graciozno izgleda ve je i, po mnogo emu, neobi na vrsta ptice - naime, kanarinac je jedina životinja kojoj se mozak obnavlja! Za kanarince se vjeruje da veoma lako u e nove pjesme, me utim, otkriveno je da kanarinci imaju ovu sposobnost zato što im se dio mozga u kojem se nalazi centar za pjevanje obnavlja svake godine u prole e. Veze izme u nerava ovog centra u mozgu gube se u jesen i ponovo obnavljaju slede eg prole a izgra uju i novi centar za pjevanje, pa ptica ponovo u i stvara potpuno nove pjesme.

Arijan Bejrović

Mozaiku

ME UNARODNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I DIJECOM

Dana 13. 11. 2010. lanice SOS telefona Nikši su održale press konferenciju povodom njihove akcije „Doniraj euro za žene i djecu žrtve nasilja“ u saradnji sa svim operaterima mobilne telefonije Crne Gore a sve to povodom me unarodnog dana borbe protiv nasilja u porodici. Nakon šestomjesečne akcije prikupljanja sredstava putem sms poruka rezultati su poravažaju i. Prikupljeno je 974 eura što jasno prikazuje neefikasnost sproveđene akcije a crnogorsko društvo se ovim inom smatra nehumanom društvo. Uprkos tome lanice SOS telefona će nastaviti akciju i pokušaći da rade na jačanju nacionalne svijesti o ovom veoma izraženom problemu za naše društvo.

Dana 10. Decembra, na meunarodni dan ljudskih prava, završit će se akcija 16. Dana ženskog aktivizma koja je i ove godine obilježena i u našem gradu. Ženske nevladine organizacije iz našeg grada su aktivne zadnjih desetak godina međutim položaj žena u našem gradu se nije da je u još goroj situaciji nego što je to crnogorski projekat. To možemo potvrditi sa zvaničnim podatcima broja žena zaposlenih u rukovodećim mjestima i brojem odbornica u gradskoj skupštini.

Zlatica Naki VIII-2

NEVLADINE ORGANIZACIJE

Nevladine organizacije (NVO) su organizacije građanskog društva. Njih stvaraju privatna lica, potpuno nezavisno od svojih vlastita.

Ivanovi koji potiču iz različitih država, rade dobrovoljno i to u političkom, društvenom, naučnom, filozofskom, sportskom sektoru.

Ove organizacije se stvaraju da bi univerzalna deklaracija o pravima čovjeka bude poštovana. Traže pravi i transparentni proces za svakog zatvorenika, bore se za ukidanje mučenja i smrtnih kaznenih postrojbi.

Ova grupa za pritisak radi na oslobađanje svih zatvorenika koji su lišeni slobode iz političkih razloga bez obzira na njihovo etničko poreklo, pol, veru, jezik ili svatanja. Ipak nevladine organizacije ne znači da su apriori i protiv vladine nego se one organizuju kako bi svojim vlastama pomogle da reše probleme.

Milena Pešić VII-2r

MOJ NESTAŠLUK

Sje am se jednog mog nestašluka, imala sam sedam godina, bila sam vrlo mala, bacila sam staklenu zdijelu. Mama prvo nije znala ništa a tata jeste. Drhtala sam od straha od majke što će mi reći. Kada je došla kući i vidjela je sama i vikala ali me nije izbjila jer je moj tata rekao da me ne bije. Ipak majka je bila ljuta i to je itavida. Ja sam joj rekla da nijesam htjela namjerno, mama je još uvijek bila ljuta ali se ipak kasnije razvedrila. Ja bi preporučila svima da ništa slijediti ne urade jer neće proći i dobro.

Edina auši

PREDRASUDE

Šta su predrasude?

Predrasude su kada na osnovu nekih pretpostavki ujemo nekog čovjeka ili dijete. To se deseti događaju u društvu. Uobičajeno je naprimjer da je neko dijete bio u domu i onda misledi da je to dijete loše i odbacuje ga.

Sve vrste predrasuda su nepravedne jer je predrasuda jer je predrasuda unaprijed formirano mišljenje o nekom ili nečemu. Ali, pitamo se, kako da utvrđimo da li su te predrasude istinite ili lažne. Uraditi to tako što ćemo se sprijateljiti sa time nekim i razbiti predrasudu o njemu ili sve predrasude. Jer, ipak su istinite riječi i razgovori u ovoj igri pobednici.

Tamara Sibinović VIII-1r

ŠKOLE I KOLEDŽI

Vježba učenja najprije nauči da piše u školi. To je mjesto gdje se započinje osnovno obrazovanje koje može da se nastavi do koledža ili fakulteta. Obično nastavnici u školama prenose svoje znanje drugima i pripremaju ih da zauzmu svoje mjesto u društvu. Još po etkom 19. vijeku školovao se samo malo broj povlačenih. Tek nedavno i to u industrijalizovanim društvima obrazovanje je postalo dostupno svima.

Luka Naki IV-1

D SHIRA
E ZJARRT

D shira t panum rta kam un ,
P r çdo dit e m shum .
D shiroj ta jetoj n det,
Jet n e peshq ve,
ta m soj sa m shpejt .

Jam optimiste
Dhe shpresoj shum ,
P r nj gj q jeta,
sdo t ma mund soj kurr .

D shira ime e zjarrt ,
sht dit e nat ,
ta jetoj jet n ,
n drit n blu e t art !

Atallanta Haxhibeti VIII-3 ref.

P RSE

P rse nuk mund t kem,
çdo gj q d shiroj?
Ta jetoj jet n si n p ralla!
A thua vall ,
duhet ta kaloj nj jet t t r ,
duke nd rruar se mos ndoshta
do m plot sohet
Nj d shir ?
-P rse duhet t kalojm
Shum v shtir si
P rta kaluar nj dit t qet ?
A mos ndoshta duhet t shpresoj
Se e nes rmja do t jet
M e mir p r mua,
duke e ditur se deri m tash
çdo dit e m tep r
po rritten problemet.
A thua vall ,
Duhet ta vrasim nj ri-tjetrin
nga zilia q kemi?
Apo ndoshta t rr mbejm
Gj rat e t tjer ve
duke e ditur se i kan fituar
me shum mund?

Jehona Duga

Dashuria

Shum her me vete theksoj: Ulqinit i mungon dashuria. Spese po t kiske
dashuri Ulqini do ishte nj fshat por nj qytet i bukur ku dashuria
mbizotron n p r çdo njeri t çdo vendit.
Ësht e polsueshme p rse njer zit q jetojn k tu nuk p rpiqen t b jn
ndonj gj p r k t dhe k shtu ato shkojn duke b r pak e me pak. Por ende
kemi shpresa dhe q kjo nd rr t realizohet jo n ndjenjat e dashuris dhe
shpirtin ton t q duhet tia japim asaj. Vet m n k t rast do hapej dera e v rtet
e Ulqinit p rplot me natyr,g zim,harmoni dhe dashuri.

Mirpo para k saj duhet t hapni zemr n e shpirtit tuaj dhe jo ti p rkas vet m
vendit t nd i cili sht Ulqini. E gjith kjo nuk sht e v shtir sepse çdo qenie e
gjall q ka shpirt, nuk mund t mos e dashuroj Ulqinin.

Elvir Lika VIII 3 ref.

RAJSKE PTICE

Rajske ptice su vrsta egzotičnih ptica koja nastanjuje tropska ostrva zapadnog dela Tihog okeana i severne predele Australije. Imaju različitih velina - od najmanjih, velike vravaca, do najvećih, velike vrane. Svaka od ovih ptica odlikuje se blistavim perjem veoma živilih i interesantnih boja, po kojima su i dobile naziv "rajske" iako su srodnice obične vrane. Prvi Evropljani koji su videli ove ptice bili su ljudi holandskih istraživačkih ekspedicija u 15. veku. Iznenadeno njihovom lepotom nazvali su ih "rajskim", misljeći da se hrane samo nektarom i piiju rajske rosu, iako se one zapravo hrane uobičajenom ptinjom hranom - voćem, puževoima, insektima i sl. Blistavo i upadljivo perje imaju samo mužjaci. Ove ptice grade tanka i plitka gnezda na vrhovima drveća. U vreme parenja se veoma lako mogu uloviti, a domoroci ih love narođitim strelama kako ne bi oštetili njihovo prelepoto perje.

DINOSAURUSI

Dinosaurusi su se pojavili na Zemlji u periodu trijasa, najstarije geološke periode u mezozojskoj eri. To su bili gmizavci džinovskog rasta i najvažniji etvoronožni kopneni ki menjaci tog doba. Tada je širom Zemlje vladala topla klima, a guste šume su pokrivale veliki deo kopna. Dinosaurusi su postajali sve veći i veći i brzo su se množili tokom perioda od oko 100 miliona godina. Krajem perioda krede su izumrli. Ne zna se tačno uzrok ovog izumiranja. Neki naučnici smatraju da se to dogodilo zbog klime. Pošto su dinosaurusi bili životinje sa promenljivom temperaturom tela, ak i najmanja promena temperature mogla je uticati na njih. Sigurno je da je promena klime uticala na biljke tog doba. U periodu krede pojavile su se mnoge nove biljke, a izumrle stare. Pošto su dinosaurusi biljojedi, oni su živeli hrane i se starim ostacima biljaka. Mogli su da uginu od gladi ukoliko nisu mogli da se prilagode novim biljkama. Uginuće biljojeda značilo je nestanak hrane za dinosauruse mesojede koji su potom takođe izumrli. Drugi mogući razlog je da su se mali sisari, koji su se u to vreme pojavili, hraniли jajima dinosaura i time uništavali ovu vrstu u samom korenu. Izumiranje dinosaura, međutim, i dalje ostaje zagovetka prirode koja možda nikada ne će biti rešena.

Enes Uković

ZANIMLJIVOSTI & VICEVI

- Njujorška podzemna železnica ima 468 stanica i 1355 km šina,
- Bakingemska palata u Londonu sastoji se od 600 soba,
- Zastava Libije je jedina zastava na svijetu koja nema grb simbol ili bilo kakvo obilježje, ova zastava je samo polje zelene boje.
- Šekspir je u svojim dijelima koristio ukupno 31534 različitih riječi.
- Prosječna osoba koja danas govori engleski jezik zna između 10 i 20 hiljada riječi.
- Ako se prijelu zapušti nos ne može se osjetiti ukus.
- Svinja može da pocrni na suncu.
- Pravo ime pjevača Eltona Jona je Redžinald Dvajt.
- Prosječna puša izgubi dva zuba svakih deset godina.
- Brzina zemljine rotacije je 1674,4 km na sat.
- Prvi ljudski izum koji je probio zvuk niži od zida je bio...
- Jedna vrsta ptice koja živi u Australiji može da oponaša skoro bilo koji zvuk.
- Najmanja ptela na svijetu velika je samo 2,1 mm.
- Luj 19. Francuski kralj vladao je samo 20 minuta.
- Sunčev svjetlosti je potrebno samo 8,31 minuta da stigne do zemlje.
- Albatros može da spava dok ljeti, samo sa jednim mahom krila albatros može da se održi na vazduhu 4 sata.
- Frizbi se najprije zvao polutonski disk.
- Svaka deseta osoba na svijetu je lijevak.
- Mužjaci jednih vrsta žaba Darvinovskih žaba nose svoje punoglavce u ustima dok ne porastu do veličine od jednog centimetra.
- Glava novorođene bebe iniči etvrti dio njene ukupne težine.
- Boja koja najviše smiruje je plava.
- Obi na stabiljka raži može da pod zemljom razgranata oko 250 m korijena.

Mladi maloletnik prilazi mladoj maloletnici na zurci i pita je:

- Znas li sta jedu device za dorucak
- Ne - odgovori ona
- Tako sam i mislio, reče on

Sede slon i mis u bioskopu.
Slon je seo ispred misa, pa ovaj nije nista video. Mis se naljuti, oda dva reda dalje, i kaze: Vidis kako je kad neko sedi ispred tebe?

Ide crv i zvizdi, sav srecan, veselo, vedar...
Sretne on tako drugog crva, koji ga upita: "Zasto si tako veseo danas?"
A ovaj mu odgovori: "Pa kako da ne budem veselo? Otisla mi tasta na pecanje!"

Otišao Perica u školu a učiteljica im kaže:
- "Ko od vas smatra da je lud neka ustane." Svi sjede. Poslije dužeg vremena ustaje Perica a učiteljica kaže na to:
- "Zar ti Perice sebe smatraš ludim?"
- "Ne, samo hoću u vama da pravim društvo."

Kristina Junković

DAVID GUETTA

David Guetta, dečenje pravi hit za hitom, zvezda je postao kada je napravio hit "When Love Takes Over". On je DJ trenutka i svi uskaju u ritmu koji on diktira. Poznat je muzički sceni širom svijeta. Gotovo svaka njegova pjesma postaje superhit, a za njegove koncerete se uvijek traži karta više. Ovaj razigrani francuz je apsolutno obilježio 2010. godinu. Njegov super hit "When Love Takes Over" na vrhu je top lista širom svijeta. Na njegovim koncertima je ogroman broj ljudi koji uzivaju u ovoj vrsti muzike, on je genije i pravi muzički arobnjak.

Oduvječ je maštao da bude apsolutni lider DJ-a i uspio je, danas je on jedan od najpopularnijih svjetskih DJ-a. Muzičku karijeru je započeo sa 17 godina, a prvu priliku je dobio tek 2007. godine kada se proslavio hitom "Love is gone". Mnogo puta je govorio da mu je dance muzika u srcu. U poslednje dvije godine David živi kao Car, svi ga traže, a on piščuči margarite na Ibici i tako eka novu inspiraciju za neki svjetski hit. Blago njemu!

Tamara Sibinović

JESENJI KROS

Jesenji kros se održavao na Maloj Plaži. Tamo su se sastajali svi nastavnici i učenici. Dešavale su se razne discipline, šetalo se, trčalo se i družilo se. Jesenji kros se održavao ove 2010. tokom prvih dana jeseni dok je bilo lijepo vrijeme. Jasam se takmičio u trčanju i mnogo sam sređan što sam učestvovao. I tako se završio i taj jesenji dan, taj dan mi je bio najljepši u životu, barem do sada.

Amar Hajdarpašić

OKOLADA

okolada je moć užitka. Nema nijednog dijeteta da ne voli okoladu. Ipak ne treba mnogo jesti okolade jer

jesti puno nije zdravo. Normalna količina okolade svakoga može oraspoložiti. Dali ste znali da kada nekim ljudima padne šefer ako pojedu okoladu ili nešto slatko šefer im se vratiti u normalu. Prije nego što odgovaram u školi ili imam test ili nešto slično ja moram prvo da pojedem neku okoladicu i to me veoma opusti. Najviše volim Snikers i Milku okoladu. Volim ih mnogo ali ih ne mogu puno jesti. Okolada je veoma popularna u svijetu i sigurna sam da će tako i ostati.

Iako je okolada veoma zdrava u normalnim količinama, što su skoro potvrdili i njemački naučnici u svijetu ne postoji proizvod a koji proizvodi istu stopostotnu okoladu. Nedavno su se Italijani trudili da registriraju svoj brend od 100% kakao putem ega se pravi okolada međutim to im nije dozvolila svjetska organizacija jer bi to ugrozilo ostale proizvode u svijetu.

Zlatica Nakić

RUKOMETNI KLUB ULCINJ

Nakon nekoliko godina Rukometni klub Ulcinj, se ponovo radio. Klub se otvorio 1.09.2010. godine u Sali „Maršal Tito“. Grupa mladih momaka od 1994-2000. godište se prijavilo da klubu ponovo vrate njegov izgubljeni sjaj. Kadeti rođeni 1994. su se takmičili za prvo mjesto. Pionirsku prvu ligu imaju kadeti koji su rođeni od 1994. do 2000. godine.

Imamo jednog od veoma rijetkih trenera koji je poznat po upornosti i kvalitetnom radu. Treniramo šest dana nedjeljno. Isto tako paralelno postoji i ženski rukometni klub koji treniraju samo tri puta nedjeljno.

Prva utakmica će nam biti u decembru. Očekujemo pobjedu na startu takmičenja što bi nam ulilo dodatno samopuzdanje koji je neophodan svakom klubu. Nadam se da uspjesi neće izostati, potrebno je samo da budemo uporni, ambiciozni, ali iznad svega redovni na treninzima.

Anes obi

ZIMSKI SPORTOVI

Pojam zimski sportovi odnosi se na sportove koji se odvijaju na snijegu i ljetu. U vezi sa ovim sportovima razvila su se žestoka takmičenja. Zimske olimpijske igre održavaju se svake četvrte godine. Postoje dvije vrste skijanja. Alpsko skijanje koje obuhvata spust, slalom i veleslalom i nordijsko skijanje koje je ustvari skijaško trčanje a uključuje i skijaške skokove.

Nova vrsta skijanja slobodnim stilom više je predstava nego brzina. Kod sankanja takmičari se spuštaju niz posebne staze. Klizanje obuhvata umjetničko klizanje, hokej na ljetu i brzo klizanje.

Prošle zimske olimpijske igre su se održale u Vankuveru, Kanada.

Luka Naki

